

מאיירס חיים (וייס)

יליד 11.7.1924, ניו ג'רסי, ארה"ב

עלה לארץ ב-1946 באוניה "תל-חי"

הצטרף לפעילות במוסד ב-1945 כמתנדב מארה"ב

ה ע ס נ ה ר י ס ' ו

שליחים מהארץ שגם הם היו חיילים מבריגדה. הצרכים היום יומיים סופקו לנו דרך מוסדות עלייה ב' ודרך הג'וינט. כל הפעילויות שלנו התרחשו בבתיים ורק פעם בשבוע יצאנו להתרחץ במים חמים בבית מרחץ ציבורי (כל יום התרחצנו בחדר עם מים קרים - גם בחורף), פעם בחודש יצאנו לביקור בתיאטרון.

אנטוורפן היה איזור אמריקאי בימים ההם, חיילים אמריקאים עצרו לא פעם פליטים וביקשו לרשום את שמם ולראות את התעודות שלהם. כל פליט קיבל מאנשי עלייה ב' נייר ובו היה כתוב המקום המיועד - ארגנטינה.

היות שהיה חשש שבביקורת זו יגלו כי אני אמריקאי לפי המבטא שלי, איש המזכירות של בוכנוולד, אהרון בציה, (היום חבר קיבוץ נצר סרני), מצא את שם וייס אשר יכולתי לבטא כלי שישמעו שאני אמריקאי, וכך השם חיים וייס נשאר ונרשם בניירות הרשמיים של הישוב ואח"כ של המדינה.

כאשר הגיע היום לעלות ארצה הכניסו אותנו למכוניות משא של הבריגדה כאילו אנו חיילים בריטיים והועברנו דרך האיזורים הצבאיים עד לגמל מרסיי.

שם עלינו על אוניית מעפילים תל-חי. הצטרפתי לצוות המלחים היהודיים חברים בפל"ם ושימשתי כמכונאי אחראי על טיפול במנוע דיזל שהגיע גנרטור לספק חשמל ודיזל אלחוט שהיה כל הזמן בקשר עם אנשי פל"ם בארץ.

כעבור 12 ימים האנייה נתפסה ע"י הבריטים. בנמל חיפה העמידו את 3 המלחים היוונים לזהות את המלחים היהודיים כאשר הורידו את הפליטים אך לא הצליחו כי דקות ספורות לפני כן התחפשנו בצורה שלא גילו אותנו בשעת ירידה מאונייה.

בשנת 1978 הייתי צריך לעבור שינוי רשמי של השם מוייס למאיירס וזה היה בבית המשפט בת"א.

השופט שאל את אריה מלכין (היום חבר קיבוץ עין-דור) שהיה מנכ"ל של השומר הצעיר באמריקה לזהות אותי כחיים מאירס וכך עשה.

מגיל 6 גרתי בברונקס של ניו יורק באיזור מעורב של איטלקים, כושים, ויהודים. יום יום לאחר שעות הלימודים הייתי פעיל בפעילויות של תנועת השומר הצעיר עד שנכנסתי לצבא ארה"ב.

מהיום הרביעי של הפלישה לגורמנדי ביחידה של הנדסה קרבית השתתפתי בקרבות של מלחמת העולם השנייה באירופה.

בגמר המלחמה יחידתי הייתה מוצבת בהירשפלד שבגרמניה וחודשיים לפני מועד שחרורי ערקתי על מנת להשתתף בעלייה ב'.

בזמן הקרבות ועד סוף המלחמה לא היה לי ידע כולל ומספיק במה שקרה ליהודים באירופה, כל נושא ההשמדה לא השתקף בעיתון הצבאי שקיבלנו יום יום.

קיבלתי מהצבא חופש של 10 ימים לטוס ללונדון ובפגישה בלשכה של השומר הצעיר פרסו לפני הרבה תמונות, חומר מודפס, והרבה סיפורים ששמעתי ורק אז התחלתי להבין את גודל האסון של היהודים. קיבלתי בלשכה את כתובת המקום של ריכוז פליטים יהודיים הקרוב ליחידתי בגרמניה והכתובת הובילה לקיבוץ בוכנוולד - בהכשרה (שגם לפני המלחמה היה מקום להכשרה לעלייה לארץ ושם המקום היה גרינגסהוף).

באופן קבוע הגעתי מפעם לפעם על פי רוב עם כמה ג'ויקנים של דלק לביקור אצל הבוכנוולדים, היו לי הרבה שיחות איתם וגם עם חיילים מהג'וייס בריגדה - בצבא האנגלי.

ניסיתי ביחידה שלי לקבל שחרור אך כפי שהסבירו לי "יש לך עוד חודשיים עד חזרתך לשחרור בארה"ב ואפילו עם עזרתו של הרב היהודי ביחידתי לא יכולתי לקבל תעודת שחרור וכאשר הגיע היום של עלייתם של הבוכנוולדים ערקתי והצטרפתי לקבוצה.

התכנון הראשוני היה להגיע דרך הים לארץ כולל הפלגה של 12 יום, במציאות התעכבנו בדרך, והיינו 4 חודשים באנטוורפן בלגיה כאשר שם גרנו בנסתר בבניינים רכי קומות.

המקום נהפך למחנה הכשרה ללימוד עברית ולקיום חיים תרבותיים וציוניים לפני העלייה, המודריכים במקום היו

בשנת 1979 חזרתי לאמריקה וכאשר נחתתי בשדה התעופה קנדי המשטרה הצבאית העבירה אותי לפורט דיקס שבניו ג'רזי (מחנה צבאי שבו גייסו אותי בשנת 1942). לאחר כחודש וחצי שהות במקום השתחררתי מצבא ארה"ב.

כאשר השופט שאל את אהרון בציה האם הוא מכיר אותי כחיים וייס ענה כי הוא מכיר את חיים וייס לפני שחיים הכיר את עצמו, כי הוא זה שמסר לי תעודה על השם וייס. השופט אישר את השנוי וכך החזרתי לעצמי את שמי המקורי מאירס.

בדרכי הבריחה לחופי העליה בדרום